

Usmernenie č. 8/DZPaU/2022/MU
k zdaňovaniu príspevku za ubytovanie odídencu poskytnutého
podľa zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov
a príspevku za ubytovanie poskytnutého podľa zákona č. 91/2010 Z. z.
o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov

Z dôvodu zabezpečenia jednotného postupu pri zdanení:

- **príspevku za ubytovanie odídencu** poskytnutého podľa zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) a
  - **príspevku za ubytovanie** poskytnutého podľa zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podpore cestovného ruchu“),
- podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“) vydáva Finančné riaditeľstvo SR nasledovné usmernenie.

Vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) vyhlásila uznesením č. 142/2022 zo dňa 26. februára 2022 mimoriadnu situáciu, a to na právnom základe ustanovenia § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov s cieľom vytvoriť podmienky na prijatie nevyhnutných opatrení na zamedzenie a zmiernenie následkov mimoriadnej udalosti v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na území Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny.

V súvislosti s vyhlásením tejto mimoriadnej situácie Národná rada Slovenskej republiky dňa 22.03.2022 schválila zákon č. 92/2022 Z. z. o niektorých ďalších opatreniach v súvislosti so situáciou na Ukrajine (ďalej len „zákon č. 92/2022 Z. z.“). Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia, t. j. od 30.03.2022.

V čl. V zákona č. 92/2022 Z. z. sa novelizuje zákon o azyle a v čl. XIX zákona č. 92/2022 Z. z. sa novelizuje zákon o podpore cestovného ruchu.

Príspevok za ubytovanie odídencu podľa zákona o azyle

V súlade s § 36a ods. 1 zákona o azyle vláda môže rozhodnúť o poskytnutí príspevku za ubytovanie odídencu (ďalej len „príspevok“) prostredníctvom obce, v ktorej územnom obvode sa poskytuje odídecovi ubytovanie.

Ustanovenie § 36a ods. 2 zákona o azyle vymedzuje podmienky poskytnutia príspevku, osobu, ktorej sa príspevok poskytuje, povinnosti tejto osoby, ako aj povinnosti odídencu a tiež osobu, ktorej sa príspevok neposkytne. Príspevok poskytuje obec osobe, ktorá vlastní nehnuteľnosť slúžiacu na bývanie v jej územnom obvode, ktorá v nej poskytne bezodplatne ubytovanie odídecovi (ďalej len „oprávnená osoba“). V súlade s § 36a ods. 2 zákona o azyle sa príspevok poskytuje za noc ubytovania odídencu a možno ho poskytnúť aj najviac za sedem nocí poskytovania ubytovania prechádzajúcich dňu poskytnutia dočasného útočiska odídecovi, najskôr však od 26. februára 2022.

V § 36a ods. 3 zákona o azyle sa stanovuje maximálna súhrnná suma príspevkov poskytovaných v súlade s nariadením vlády vydaným podľa § 36a ods. 9 zákona o azyle vo väzbe na počet obytných miestností v nehnuteľnosti podľa § 36a ods. 2 prvej vety zákona o azyle.

Ustanovenie § 36a ods. 4 až 6 zákona o azyle definuje ďalšie oprávnené osoby, ktorým možno poskytnúť príspevok a podmienky poskytnutia príspevku týmto osobám.

V súlade s § 36a ods. 7 obec vypláca príspevok oprávnenej osobe, ak sú splnené podmienky podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, a oprávnená osoba predložila obci výkaz s vymedzenými náležitosťami v zákonom stanovenej lehote. Za podmienok uvedených v § 36a ods. 7 zákona o azyle Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „MV SR“) poskytuje obci sumu zodpovedajúcu príspevkom uplatneným oprávnenými osobami za príslušný kalendárny mesiac do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý sa príspevok poskytuje. Obec vypláca príspevok jednotlivým oprávneným osobám a jednotlivým ďalším oprávneným osobám do 5 pracovných dní od prijatia sumy poukázanej od MV SR.

Podľa § 36a ods. 1 a 9 zákona o azyle vláda nariadením č. 99/2022 Z. z. o poskytovaní príspevku za ubytovanie odídencov, ktoré nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia (31.03.2022) ustanovila výšku jednotlivých príspevkov a dobu ich poskytovania, náležitosti zmluvy podľa § 36a ods. 2 zákona o azyle a ďalšie podmienky poskytovania finančných prostriedkov obci a poskytovania príspevku oprávnenej osobe alebo ďalšej oprávnenej osobe. Podľa § 36a ods. 10 zákona o azyle vláda môže nariadením ustanoviť ďalšie oprávnené osoby a iné podmienky poskytovania príspevku pre ďalšie oprávnené osoby.

Príspevok za ubytovanie podľa zákona o podpore cestovného ruchu

V súvislosti s vyhlásenou mimoriadnou situáciou bola v zákone o podpore cestovného ruchu doplnená legislatívna úprava, na základe ktorej sa budú poskytovať príspevky za poskytnutie ubytovania odídeňcom a s ním spojené služby v ubytovacom zariadení fyzickým osobám alebo právnickým osobám poskytujúcim ubytovanie.

V súlade s § 27k zákona o podpore cestovného ruchu Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky (ďalej len „MDaV SR“) poskytne príspevok za ubytovanie v ubytovacom zariadení na území Slovenskej republiky. Ubytovacím zariadením sa rozumie budova, v ktorej sa verejnosti celoročne alebo sezónne poskytuje prechodné ubytovanie a s ním spojené služby.

O príspevok za ubytovanie môže požiadať fyzická osoba alebo právnická osoba poskytujúca ubytovanie (ďalej len „osoba poskytujúca ubytovanie“) v ubytovacom zariadení podľa § 10 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „živnostenský zákon“), odo dňa vyhlásenia mimoriadnej situácie, ak poskytne ubytovanie odídeňcom a uzavrie s MDaV SR zmluvu o poskytnutí príspevku za ubytovanie. V súlade s § 27k ods. 9 zákona o podpore cestovného ruchu výšku príspevku za ubytovanie, dobu jeho poskytovania a náležitosti zmluvy o poskytnutí príspevku za ubytovanie ustanovila vláda nariadením č. 100/2022 Z. z. o príspevku za poskytnutie ubytovania odídeňcom v súvislosti so situáciou na Ukrajine, ktoré nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia (31.03.2022).

Zdanenie príspevku podľa § 36a zákona o azyle a príspevku za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu poskytnutého právnickej osobe

Podľa § 52a ods. 1 Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky zo 16. decembra 2002 č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre podnikateľov účtujúcich v systéme podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „postupy účtovania“), nárok na dotáciu (príspevok), ako odplata za minulé alebo budúce splnenie určitých podmienok, účtuje na ťarchu účtu 346 – Dotácie zo štátneho rozpočtu alebo 347 – Ostatné dotácie, ak je takmer isté, že sa splnia všetky podmienky súvisiace s dotáciou a súčasne, že sa dotácia poskytne.

Dotácia poskytnutá s cieľom okamžitej finančnej pomoci, bez predpokladu budúcich súvisiacich nákladov, sa účtuje do výnosov v účtovnom období, v ktorom sú splnené podmienky na účtovanie nároku na dotáciu.

Vo všeobecnosti platí, že dotácie, podpory a príspevky poskytnuté zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie a iných zdrojov sú predmetom dane z príjmov a sú zdaniteľným príjmom.

Ak je **príspevok podľa § 36a zákona o azyle poskytnutý** prostredníctvom obce oprávnenej osobe alebo ďalšej oprávnenej osobe, ktorá je **právnickou osobou** a nemá príjem z prenájmu v zmysle § 13 zákona o dani z príjmov od dane oslobodený, príjem (výnos) z poskytnutého príspevku sa zahrnie do základu dane v súlade s účtovníctvom [§ 17 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov] v tom zdaňovacom období, v ktorom sú splnené podmienky na účtovanie nároku na dotáciu (príspevok).

Ak príjem (výnos) z poskytnutého príspevku je zdaniteľným príjmom v zdaňovacom období, v ktorom sú splnené podmienky na účtovanie nároku na dotáciu (bez predpokladu budúcich súvisiacich nákladov), výdavky oprávnenej právnickej osoby, napr. prevádzkové výdavky na služby a energie nehnuteľnosti poskytnutej na bývanie resp. výdavky ďalšej oprávnenej (právnickej) osoby na prevádzku nebytovej budovy slúžiacej na krátkodobé ubytovanie, sú daňovým výdavkom v súlade s § 2 písm. i) a § 19 ods. 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

Ak je **príjemcom príspevku podľa § 36a zákona o azyle právnická osoba**, ktorá je na účely zákona o dani z príjmov považovaná podľa § 12 ods. 3 zákona o dani z príjmov **za daňovníka nezaloženého alebo nezriadeného na podnikanie**, pričom príjem z prenájmu (príspevku) podľa § 13 zákona o dani z príjmov je od dane z príjmov oslobodený, napr. obec, VÚC, príjem (výnos) zo zaúčtovaného príspevku nezahŕňa do základu dane a výdavky (náklady), ktoré možno priamo priradiť k príspevku, napr. výdavky (náklady) na spotrebu energií v poskytnutej nehnuteľnosti alebo nebytovej budove, sa v nadväznosti na § 21 ods. 1 písm. j) zákona o dani z príjmov neuplatnia.

Poznámka:

Príjmy daňovníkov nezaložených alebo nezriadených na podnikanie, ktorí sú uvedení v 12 ods. 3 zákona o dani z príjmov, sú podľa znenia § 13 ods. 1 písm. a) tohto zákona od dane oslobodené, ak plynú z činností, na ktorej účel vznikli alebo ktorá je ich základnou činnosťou vymedzenou osobitným predpisom **okrem príjmov z predaja majetku, nájomného, z reklám, z členských príspevkov, ak nie sú ďalej oslobodené podľa § 13 ods. 1 písm. b) až f)** alebo odseku 2, príjmov na základe zmluvy o sponzorstve v športe, príjmov z činností, ktoré sú podnikaním a príjmov, z ktorých sa daň vyberá podľa § 43 (zrážkou).

Od dane z príjmov právnickej osoby sú podľa § 13 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov **oslobodené príjmy rozpočtových organizácií z prenájmu** a predaja majetku zahrnuté v rozpočte zriaďovateľa a podľa § 13 ods. 1 písm. e) zákona o dani z príjmov sú od dane **oslobodené príjmy obcí a VÚC z prenájmu** a z predaja majetku.

Príspevok za ubytovanie podľa zákona o cestovnom ruchu, ktorý je poskytovaný právnickej osobe poskytujúcej ubytovanie v ubytovacom zariadení podľa § 10 živnostenského zákona, tzn. v súvislosti s vykonávaním podnikateľskej činnosti, resp. činnosti, z ktorej príjmy podliehajú zdaneniu, sa zahŕňa do základu dane v súlade s účtovníctvom [§ 17 ods. 1 písm. b) zákona o dani z príjmov] v tom zdaňovacom období, v ktorom sú splnené podmienky na účtovanie nároku na dotáciu.

Výdavky oprávnenej právnickej osoby vynaložené v súvislosti s ubytovacím zariadením sú daňovým výdavkom v súlade s § 2 písm. i) a § 19 ods. 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

Zdanenie príspevku podľa § 36a zákona o azyle a príspevku za ubytovanie podľa § 27k o zákona podpore cestovného ruchu poskytnutého fyzickej osobe

Podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona o dani z príjmov **sú od dane oslobodené** štipendiá poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo poskytované vysokými školami a obdobné plnenia poskytované zo zahraničia, štipendiá poskytované žiakom podľa osobitného predpisu, podnikové štipendiá poskytované študentom vysokých škôl podľa osobitného predpisu, podpory a príspevky z prostriedkov nadácií a občianskych združení, neziskových organizácií a neinvestičných fondov vrátane nepeňažného plnenia, **podpory a príspevky poskytované z prostriedkov štátneho rozpočtu, rozpočtov obcí, vyšších územných celkov a štátnych fondov vrátane nepeňažného plnenia okrem platieb prijatých ako náhrada za stratu príjmu alebo v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 5 a 6 zákona o dani z príjmov**, ak nejde o platby poskytnuté podľa § 2 ods. 1 písm. e) zákona č. 299/2020 Z. z. o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.

Príspevok podľa § 36a zákona o azyle aj príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o cestovnom ruchu je poskytovaný z prostriedkov štátneho rozpočtu.

Príspevok podľa § 36a zákona o azyle môže byť fyzickej osobe poskytnutý v súvislosti s výkonom činnosti, z ktorej plynú príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov, rovnako aj bez súvislosti s výkonom činnosti, z ktorej plynú príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov.

Ak je **príspevok podľa § 36a zákona o azyle** poskytnutý fyzickej osobe, pričom **nie je poskytnutý v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov**, je v súlade s § 9 ods. 2 písm. j) zákona o dani z príjmov **príjmom oslobodeným od dane z príjmov fyzickej osoby**. Príjem oslobodený od dane sa nezahŕňa do základu dane.

Ak je **príspevok podľa § 36a zákona o azyle** poskytnutý fyzickej osobe **v súvislosti s výkonom činností, z ktorých plynú príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov**, potom v súlade s § 9 ods. 2 písm. j) zákona o dani z príjmov **nie je príjmom oslobodeným od dane z príjmov fyzickej osoby**.

Príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu je poskytovaný fyzickej osobe, ktorá poskytuje ubytovanie a s ním spojené služby v ubytovacom zariadení podľa § 10 živnostenského zákona, tzn. je poskytovaný v súvislosti s výkonom činnosti, z ktorej plynú príjmy podľa § 6 zákona o dani z príjmov. V súlade s § 9 ods. 2 písm. j) zákona o dani z príjmov tento príspevok **nie je príjmom oslobodeným od dane z príjmov fyzickej osoby**.

Príspevok podľa § 36a zákona o azyle a príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu, ktorý v súlade s § 9 ods. 2 písm. j) zákona o dani z príjmov **nie je oslobodený od dane z príjmov fyzickej osoby**, je zdaniteľným príjmom fyzickej osoby podľa § 6 zákona o dani z príjmov a zahŕňa sa do základu dane v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o dani z príjmov.

Výdavky vynaložené daňovníkom v súvislosti s poskytnutím ubytovania, na ktoré bol poskytnutý príspevok podľa § 36a zákona o azyle a príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu zahrňovaný do základu dane, napr. prevádzkové výdavky na služby a energie nehnuteľnosti poskytnutej na bývanie sú daňovým výdavkom v súlade s § 2 písm. i) a § 19 ods. 2 písm. m) zákona o dani z príjmov.

U daňovníka, ktorý je fyzickou osobou, a ktorý účtuje v sústave jednoduchého účtovníctva, alebo vedie daňovú evidenciu podľa § 6 ods. 11 zákona o dani z príjmov sa pri zahrnutí dotácie, podpory a príspevku do základu dane postupuje v súlade s § 17 ods. 3 písm. h) zákona o dani z príjmov. Postup zahrňovania dotácií, podpôr a príspevkov do základu dane, ktorý je upravený v § 17 ods. 3 písm. h) zákona o dani z príjmov, je možné uplatniť len v takom prípade, ak dotácia, podpora a príspevok boli poskytnuté na úhradu výdavkov. Ak však dotácia, podpora a príspevok nie je viazaná na výdavky príjemcu, zahrnie sa v plnej výške do základu dane v tom zdaňovacom období, v ktorom ich daňovník prijal. Príspevky podľa § 36a zákona o azyle a príspevky za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu nie sú poskytované účelovo na úhradu výdavkov, preto sa na ich zahrnutie do základu dane neuplatní postup podľa § 17 ods. 3 písm. h) zákona o dani z príjmov. Daňovník zahrnie prijatý príspevok podľa § 36a zákona o azyle, resp. príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu medzi zdaniteľné príjmy v čase ich prijatia.

Daňovník, ktorý je fyzickou osobou, a ktorý uplatňuje výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov zahrnie prijatý príspevok podľa § 36a zákona o azyle, resp. príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu medzi zdaniteľné príjmy v čase prijatia. Výdavky percentom z príjmov podľa § 6 ods. 10 zákona o dani z príjmov nemôže daňovník uplatniť pri príjmoch podľa § 6 ods. 3 zákona o dani z príjmov.

Ak daňovník, ktorý je fyzickou osobou, účtuje v sústave podvojného účtovníctva, príspevok podľa § 36a zákona o azyle, resp. príspevok za ubytovanie podľa § 27k zákona o podpore cestovného ruchu, ktorý je zdaniteľným príjmom, zahrnie do základu dane v súlade s podvojným účtovníctvom rovnako ako daňovník, ktorý je právnickou osobou podnikateľom.

*Vypracoval: Finančné riaditeľstvo SR Banská Bystrica
Odbor daňovej metodiky
Apríl 2022*